

«Når vi er ferdige
med Russland,
la oss si det tar 20 år,
står Kina for tur»

BELLONASJEF FREDERIC HAUGE TIL
DAGBLADET.

Innhold:

Enighet om åpenhet

Konvensjonen om publikums adgang til miljørelatert informasjon og deltakelse i politiske beslutningsprosesser ble undertegnet i Århus 25. juni. Tyskland, USA, Canada og Russland ville ikke signere avtalen.

• side 3

Kjemper for vindmøller

Kola-halvøya er en forblåst plass. Det vil Naturvernforbundet og den russiske miljøorganisasjonen GAIA utnytte. De to partene jobber nå for å danne et selskap for utbygging av vindkraft. Målet er mindre atomenergi.

• side 4

Øvre Otta best på film

Skule Eriksens kortfilm om Øvre Otta-vassdraget vant Terje Vigen-prisen under kortfilmfestivalen i Grimstad. Regissøren håper prisen gir et ekstra dytt fram mot lanseringen av filmen.

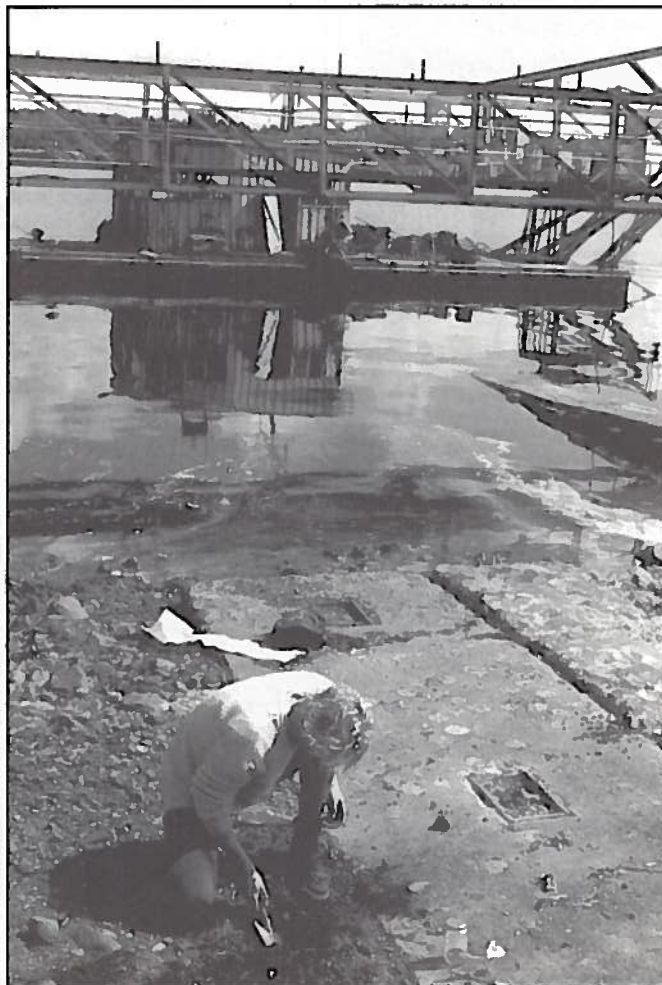
• side 6

Dødehavet forsvinner

På 50 år har vannstanden i Dødehavet sunket med 40 meter. Israelere og palestiner jobber nå for å stoppe utviklingen.

• side 8

PCB-funn i fjæra

Naturvernforbundets Per-Erik Schulze tar prøver på en verftstomt i Moss. (Foto: Rikke Dahl Monsen)

Prøver tatt i fjæra ved skipsverft i Fredrikstad, Moss og Tromsø viser store konsentrasjoner av miljøgiften PCB. Det er Naturvernforbundet som har gjennomført undersøkelsen, etter at det ble klart at verftene har brukt store mengder PCB-holdig maling.

Forskningsleder Roger Konieczny ved Aquateam mener prøveresultatene er illevarslende, selv om han påpeker en viss usikkerhet rundt metodikken ved prøvetaking og analysing.

— Det bør tas flere prøver ved de aktuelle verftene, sier Konieczny.

• side 3

— Ingen miljøgaranti

Gjennom Levende Skog-prosjektet, som ble avsluttet 1. juli, er naturvernere og skogelere enige om standarder for bærekraftig skogbruk.

Likevel er ikke miljøbevegelsen fornøyd med resultatet.

— Det blir for enkelt for skogeierna å få sertifikat for miljøvennlig skogbruk. Sertifiseringsordningene bør tillempes kravene fra det internasjonale

sertifiseringsorganet Forest Stewardship Council (FSC), sier seksjonsleder Thor Midteng i Naturvernforbundet.

• side 7

Skjebnesommer

Naturvernforbundet kan gå mot konkurs. Sjansen er stor for at forbundets skakkjorte økonomi blir tema for skifteretten i løpet av sommeren. N&M Bulletin presenterer fire mer eller mindre sannsynlige scenarier for Norges største, eldste og uten sammenligning blakkeste miljøorganisasjon.

• side 5

Natur & miljø Bulletin

utgitt av Norges Naturvernforbund

Redaktør:

Tom Erik Økland

Redaksjon: Siri Lehne Nilsen,
Jens Petter Toldnæs, Kristian Jahre

Adresse: Postboks 6891 St
Olavs plass, 0130 Oslo.
Tlf: 22 99 33 00.

Faks: 22 99 33 10.
Direkte: 22 99 33 + 71 (Toldnæs),
72 (Nilsen), 74 (Økland), 22
(Jahre)

E-post: redn@online.no

Neste utgave: 13.8.1998.

Abonnement: 199/år

(privatpersoner), 500/år
(bedrifter)

Annonser: Tlf: 22 71 92 20.

Faks: 22 71 92 38.

Trykking: Gan Grafisk. Trykket
på 100% resirkulert papir.

Norges Naturvernforbund:

Samme postadresse som N&M

Bulletin. Web:

<http://www.ngo.grida.no/naturvern>

E-post: naturvern@naturvern.no

norsk fagpresse

A/S Norske Shell

Jernbaneverket

*Vi utvikler det nasjonale jernbane-
nettet for det 21. århundre og for
miljøvennlig transport*

Jernbaneverket

Energiforsynings Fellesorganisasjon

ivaretar fellesinteressene til kraft-
selskapene og energiverkene i Norge.
De ca. 240 medlemsbedriftene – med
nærmere 17 000 ansatte – har investert
200 milliarder kroner i anlegg for å
produsere og fordele elektrisk kraft.

Telefon: 67 11 91 00

Telefaks: 67 11 91 10

Internett: <http://www.enfo.no>

Legg lista høyt!

1. juli ble Levende Skog-prosjektet avsluttet. Resultatet er enighet om 25 standarder for et såkalt bærekraftig skogbruk og en tilrettelegging for skogsertifisering. Standardene innebærer et godt skritt fram i forhold til dagens skoglov - der frihet under ansvar er det gjennomgående prinsipp og økonomihensyn blir tillagt størst vekt.

Men resultatet av Levende Skog-prosjektet er ingen garanti for et fornuftig skogbruk. Det finnes nemlig to måter å bevise at man driver etter bærekraftige prinsipper - en enkel måte og en mer krevende. Den enkle veien, nemlig å sertifisere etter det såkalte ISO-systemet, betyr at skogeierne selv velger hvilket nivå de vil legge egen forbedring på. Dermed ser vi konturene av en lite troverdig ordning.

Den mer krevende varianten heter Forest Stewardship Council (FSC) og betyr at skogeierne må forholde seg til krav fra det internasjonale sertifiseringsorganet FSC. FSC er det eneste beviset på miljøvennlig skogbruk miljøbevegelse både i Norge og utenlands aksepterer.

Skogeierne bør legge lista høyt. For det første bør samtlige skogeiere knytte seg til standardene. Dessuten må de akseptere en tilpasning av Levende Skog-standardene til FSCs krav. I det øyeblikk norsk skogbruk kan selge FSC-sertifisert tømmer og vise til en FSC-godkjent skogsdrift, vil bransjen øke sin troverdighet både innenlands og utenlands.

God tur og god sommer!

Naturvernforbundet har ikke tenkt til å legge seg på ryggen i sommervarmen. Mandag reiser en toksikolog og fem miljøvernere på turné langs norskekysten, fra Bergen til Oslo. På veien skal toktet prøve å finne så mange aktive PCB-kilder som mulig. PCB-forurensningen i de norske fjordene er alvorlig. Naturvernforbundet tror skipsverft kan stå bak store utslipp av miljøgiften. Verftene brukte tidligere PCB-holdig maling. Turneen vil samarbeide med lokallag av Naturvernforbundet og Natur og ungdom. Målet er å få lokale krefter til å jobbe for en opprydding på forurensede tomter og i forurensede fjorder.

Dobbeltnummer til høsten

På grunn av den økonomiske situasjonen i Naturvernforbundet, kommer dette nummeret av Natur & miljø Bulletin to uker forsinket. Isteden kommer et dobbeltnummer til høsten. Nå tar redaksjonen sommerferie, og ønsker alle trofaste lesere en riktig god sommer.

Skipsverftene lekker PCB

**Miljøgiften PCB er funnet i oppsikts-
vekkende mengder i Fredrikstad, Moss
og Tromsø.**

N&M Bulletin
SIRI LEHNE NILSEN

Naturvernforbundet har gravd i fjæra utenfor tre skipsverft. Nå er analyseresultatene klare, og de viser store mengder PCB - miljøgiften som blir regnet som en av de aller farligste.

— Mengdene er noen av de høyeste som er målt i sedimenter i

sjøvann. Hvis prøvene er representative, er dette alvorlig, sier Roger Konieczny i Aquateam.

— Jeg kan ikke gå god for prøvetakingen, jeg vet ikke om den er tatt ifølge gjeldende standarder. Jeg regner derfor ikke resultatene som eksakte verdier, men som et veldig klart signal om at det finnes PCB i områdene.

Konieczny mener det bør tas flere prøver på de tre stedene.

Ikke overrasket

Per Erik Schulze i Naturvernforbundet har tatt PCB-prøvene. Han er ikke overrasket over resultatet.

— Jeg regner med at situasjonen er lignende ved andre norske skipsverft, sier han.

Schulze tror at miljøgiften kommer fra maling- og oljerester på skipsverftene.

— PCB-holdig maling og olje er tidligere brukt i stort omfang på slike steder.

— Rydd opp

Schulze mener malingindustrien, skipsverftene og myndighetene nå må stikke hodene sine sammen, skaffe penger og starte oppryddingen.

— Dette er et godt eksempel på at det er lurt å være føre var, sier han.

Prøvene som Schulze har tatt inneholder 4-5 ppm (parts per million) PCB. Det er like mye som de mest belastede stedene i landet, som for eksempel Oslo Havn.

Giftjakt langs sommerkysten

Båten er lastet med miljøvernere, prøvetakingsutstyr og fagfolk. Målet er å finne kildene til giftutslipp langs kysten.

I fire sommeruker skal Natur og Ungdom, Naturvernforbundet og Blekkulf tøffe langs Norske-kysten. På veien skal de prøve å finne ut hvem det er som slipper ut miljøgiften PCB.

— Statens forurensnings-tilsyn (SFT) har konstatert at PCB-situasjonen langs kysten er ganske ille. Neste skritt må derfor være å finne kildene til utslippene, sånn at man kan få kontroll på dem, sier Per Erik Schulze i Naturvernforbundet.

16 steder mellom Bergen og

Oslo får besøk av «Den store giftjakta». På hvert stopp skal mannskapet ta prøver, informere om forurensningssituasjonen langs kysten, og knytte kontakter med lokale miljøvernere, bedrifter og kommuner.

— Vi trenger lokalt engasjement om saken.

Ekspert ombord

Miljøvernere har knyttet til seg eksperter fra Universitetet i Oslo, Norsk institutt for vannforskning og Aquateam. De skal

bistå med prøvetakingen, gjøre analyser og delta i debatter om temaet.

— «Den store giftjakta» er et viktig tiltak, mener forskningsleder Roger Konieczny ved Aquateam. Han har drevet kartlegging av miljøgifter for SFT de siste ti årene.

— Etter at myndighetene har brukt årevis på å kartlegge situasjonen langs norskekysten, virker det nå som om arbeidet har stoppet litt opp. SFT har i praksis sagt at de ikke har penger til å følge opp saken økonomisk. Oppryddingen bør tas mer alvorlig, mener han.

Mindre miljøpenger

Også Konieczny mener det nå er viktig å finne kildene til forurensningen. Dessuten mener han man bør gå grundigere inn i hva forurensningen betyr for naturen, og ikke minst mennesker, på lang sikt.

— Dette er en politisk sak. Miljøsektoren får stadig mindre penger. Det er litt flaut at det er unge miljøvernere som skal drive miljø-Norge. SFT og Miljøverndepartementet må bli flinkere til å bruke lovverket som pålegger forurenser å være med på å betale, sier Konieczny.

Stormaktene signerte ikke konvensjonen

**38 stater skrev historie da de signerte en
konvensjon om adgang til miljøinformasjon og
deltakelse i Århus 25. juni. Skåret i gleden er at
fire stormakter ikke har skrevet under.**

N&M Bulletin
TOM ERIK ØKLAND

Århus-konvensjonen handler om tilgang til miljøinformasjon, deltakelse i beslutningsprosesser og miljørett.

Miljøvernminister Guro Fjellanger var en viktig brikke under konferansen. Hun er fornøyd med at avtalen er en realitet, men mener at den bør forbedres i tiden framover.

Enkelte av landene som

deltok på konferansen valgte å ikke skrive under konvensjonen. Blant disse er stormakter som Tyskland, Russland, USA og Canada. Aserbajdsjan og Usbekistan har heller ikke signert.

USA og Canada hoppet av relativt tidlig i prosessen. Mer oppsikt vakte det at Tyskland lenge var aktiv i debatten, og konsekvent kjempet for det miljøvernere karakteriserer som en utvanning av avtalen. Da avtaleteksten endelig var klar,

trakk Tyskland seg ut med landets føderale struktur som begrunnelse. Tyskerne mente forbundsstatene trengte en omfattende diskusjon rundt avtalen før den kan signeres.

Også Russland jobbet for utvanning av avtalen. Da den skulle undertegnes, var Russlands delegasjon rett og slett borte vekk.

Gjennomslag for vind på Kola

Naturvernforbundet og russisk miljøbevegelse etablerer nå et selskap som skal bygge vindmøller på Kola. Også kommersielle interesser i Russland har meldt sin interesse for prosjektet.

N&M Bulletin
KRISTIAN JAHRE

Om få år vil de gamle atomkraftverkene på Kola være klare for utskifting. Energiselskapet Kolenergo som driver atomkraftverkene, og som dessuten har monopol på kraftmarkedet på Kola, har i hovedsak kun vært interessert i å bygge ut ny atomkraft. Men det har vist seg vanskelig å finansiere.

Dette er utgangspunktet for et samarbeidsprosjekt mellom den russiske miljøvernorganisasjonen

GAIA og Naturvernforbundet. Sammen ønsker de to organisasjonene å erstatte atomkraft med vindkraft. Prosjektet finansieres med penger fra TV-aksjonen for halvannet år siden.

Arbeidet er nå kommet så langt at det skal etableres et selskap som skal stå ansvarlig for oppføringen av vindmøllene. Selskapet heter VetroEnergo.

Seriøst samarbeid

Prosjektleder Dag Arne Høystad i Naturvernforbundet har nettopp vært i Moskva og presentert

prosjektet for kraftselskapet Netrael. Netrael er etablert av ROA JES, som i Russland tilsvarende vårt Statsnett og Statskraft, for å fremme bruk av nye alternative energikilder. ROA JES, og dermed Netrael, er også eiere hos Kolenergo.

— Direktøren i Netrael, Eduard Perminov, var svært interessert i prosjektet vårt, og vi har gjort en avtale om at de skal kjøpe aksjer i VetroEnergo, sier Høystad, og forklarer at det sannsynligvis blir lettere å få aksept hos ledelsen i Kolenergo ved å spille på lag med Netrael.

Holder tidsplanen

Høystad betegner turen til Moskva som et aldri så lite gjennombrudd, og mener de nå er et stort skritt nærmere å bygge vindmøller på Kola.

— Vi har som målsetning å sette opp den første mølla neste

sommer. Nå ligger vi godt an til å klare det, sier Høystad.

Netrael er allerede i gang med å etablere en vindmøllepark i Kalmykija ved det Kaspiske Hav. Høystad mener det er et klart tegn på at de mener alvor med satsningen på alternative energikilder.

Flaskenehals

Undersøkelser Naturvernforbundet og GAIA tidligere har foretatt viser at Kolahalvøya har naturgitte svært gunstige forhold for vindkraft. Sakkyndige ved Kolenergo er også enige i det men hittil har det vært problematisk å overbevise ledelsen.

— I og med at Kolenergo har monopol og dermed bestemmer hvordan kraftsituasjonen på Kola skal se ut nå og i fremtiden, er vi avhengig av velvilje herfra - først og fremst for å få lov til å knytte oss til kraftnettet, sier Høystad. ■

Skjebnesvanger sommer for Norges Naturvernforbund

Da dette ble skrevet fantes fortsatt Naturvernforbundet omtrent som du har kjent det. Kanskje er det slik ennå. Men det kan også hende at landets største miljøorganisasjon har gått konkurs i løpet av N&M Bulletins trykkesetid. Eller det kan skje i morgen, eller til neste uke.

N&M Bulletin:
JON BJARTNES

Den økonomiske situasjonen i Naturvernforbundet er så ille at ingen kan utelukke konkurs hvilken dag som helst. Men det er ikke sikkert den kommer heller.

Kreditorene avgjør

Det som er krystallklart er at Naturvernforbundet har mer gjeld enn forbundet kan betale, ihvertfall i overskuelig framtid. Det er dermed kreditorene som avgjør om det går mot konkurs. De som har mest penger til gode er Natur og Ungdom samt fylkeslagene. Blant de øvrige kreditorene finnes noen store og svært mange små.

N&M Bulletin har tatt en ringerunde og kan slå fast at per idag er hverken fylkeslagene eller Natur og Ungdom særlig interessert i å slå Naturvernforbundet konkurs. Samtidig er de fullt klar over at konkurs kan bli utfallet, og er mer eller mindre forberedt på det.

Her er noen scenarier for hva som kan komme til å skje i løpet av sommeren:

Scenario 1: Greie seg sjøl

• Frivillige gjeldsforhandlinger med kreditorene, i regi av sentralstyret og/eller det som er igjen av sekretariatet. Kreditorerene går med på å være tålmodige. Eventuelt går noen

kreditorer med på å gi andre prioritet.

• Konsekvens: Sekretariatet består, men slankes. Landsstyre og sentralstyre sitter til neste landsmøte. Avhengig av konfliktnivå og slitasje kan landsmøtet komme som et ekstraordinært møte i høst eller i vinter, eller til neste sommer som planlagt.

Scenario 2: Løsning i skifteretten

• Naturvernforbundet havner i skifteretten. Det kan forbundet komme på flere måter: En er at noen av kreditorene leverer konkursbegjæring. En annen er at sentralstyret går dit frivillig. Det kan sentralstyret gjøre hvis styremedlemmene regner med at det er lettere å få gjennomslag hos kreditorene på den måten - eller hvis de ønsker å fri seg fra det administrative og økonomiske ansvaret (dersom økonomien er tilstrekkelig dårlig, er driften ulovlig. I den grad styret kan sies å være ansvarlig for situasjonen, kan medlemmene i prinsippet gjøres personlig ansvarlig.). Altså: Naturvernforbundet havner i skifteretten. Målet er frivillig akkord, det vil si at det gjennomføres gjeldsforhandlinger i regi av en offentlig oppnevnt bobestyrer.

• Konsekvens: Forhandlingene fører fram. Kreditorene venter, ihvertfall mange nok av dem til at konkurs kan unngås. Sekretariat, sentralstyre og landsstyre består, mer eller min-

dre som i scenario 1, men må regne med betingelser fra skifteretten.

Scenario 3: Nye kort, nye sjanser

• Naturvernforbundet havner i skifteretten. Etter forhandlinger med kreditorene finner retten at konkurs er eneste utvei. Norges Naturvernforbund slås konkurs. Det er dårlig med juridisk presens for hva som skjer om en frivillig organisasjon går konkurs. Et spørsmål er hva som skjer med fylkeslagene. I dette scenariet ser vi for oss at retten vurderer fylkeslagenes økonomi som uavhengig av forbundets sentrale økonomi, slik at fylkeslagene ikke blir gjort økonomisk ansvarlig for forbundets gjeld.

• Konsekvens: Sekretariat, sentralstyre og landsstyre forsvinner i nåværende form. N&M Bulletins ringerunde til fylkeslagene tyder på at lagene da vil ta

initiativ til å opprette en ny, felles overbygning. Denne nye overbygningen må få et nytt navn og en ny organisasjonsmessig struktur. Flere fylkeslag antyder en mer nettverksbasert modell. Det velges en ledelse som (for enhver pris) må fungere samlande. Natur og Ungdom vil - hvis noe sånt skulle skje - kjempe for at en ny organisasjonsmodell skal gi lokallagene mer besluttede myndighet enn de har i dag. Nyskapingen kan overta

eiendeler fra det nedlagte Naturvernforbundet, for eksempel utgiverrettighetene til Natur & Miljø og N&M Bulletin. Det er grunn til å regne med at en eventuell nyskaping vil satse mye på å beholde i det minste et felles medlemsblad. Herværende bulletin kan komme til å overleve som nyskapingens talerør, fordi den skaper økonomisk overskudd og sprer et budskap. Kreditorene taper pengene sine, og nyskapingen vil være gjeldfri i prinsippet. Det kan likevel hende at deler av den nåværende gjelda blir betraktet som en æresgjeld som går i arv fra «det gamle» til «det nye» Naturvernforbundet. Dette kan for eksempel bety at de prosjektene som midlene fra TV-aksjonen egentlig skulle gått til, blir prioritert etter hvert som nyskapingen får inntekter til det.

Scenario 4: Kollaps

• Norges Naturvernforbund går konkurs. Skifteretten regner fylkeslagene som avdelinger, og de går med i dragsuget.

• Konsekvens: En eventuell nyskaping må begynne uten forbundets nåværende fylkeslag som byggesteiner. Den må da stiftes av forbundets nåværende lokallag, eller av interesserte enkeltpersoner. ■

Blåsyre forgifter drikkevann

En lekkasje av blåsyre i en gruve vest i Panama har forgiftet vannkilder som forsyner 350.000 mennesker med drikkevann.

Folkets forsvarer, Italo Antinori, anklager de ansvarlige for gruvens for å vise en «likegyldig og skjodesløs holdning».

Eierne, som består av canadiske og panamanske investorer, har sammen med Panamas myndigheter forsøkt å bagatellisere

skadene. Handels- og industriminister Raúl Hernández hevder blant annet at blåsyrelekkasjen ikke er stor nok til å skade mennesker.

Etter ulykken har det vært en bølge av protester i Veraguas-provinsen. ■

NORGES SILDESALGSLAG

De pelagiske fiskeslag – vårt ansvar

Bergen

Harstad

MILJØBYPRISEN 1998

Miljøbyprisen er opprettet og blir utdelt av Miljøverndepartementet ved Miljøverministeren. Prisen skal stimulere til bærekraftig utvikling. Prisen skal premiere tiltak som kan være forbilder og som kan formidles til inspirasjon og miljøinnsats i andre byer og tettsteder.

Tiltakene/tiltaket bør være knyttet til en samlet strategi for miljøforbedringer. Prisen kan gis både for banebrytende planarbeid, fysiske tiltak og organisatorisk arbeid. Kommuner, kommunale etater, bedrifter og frivillige organisasjoner kan motta prisen. Prisen gis ikke som personlig anerkjennelse.

Forslagsretten er åpen. Prisen tildeles av en jury oppnevnt av Miljøverndepartementet. Prisen består av et diplom, en plakett og et pengebeløp.

Forslag begrunnes skriftlig. Begrunnelse og tilstrekkelig dokumentasjon fra forslagsstiller eller tiltakshaver sendes Miljøverndepartementet v/Miljøbyprisen sekretær, postboks 8013 Dep., 0030 Oslo innen 14. August 1998. Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til sekretariatet fax nr. 67 14 67 94 eller hanne.wilhelm@aho.no

Miljøverndepartementet

FSG
FANA STEIN & GJENVINNING

»en nødvendig
parantès i
miljøsammenheng«

TLF: 55 11 87 00 - FAX: 55 11 87 35

Fanavegen 221, Postboks 33, 5046 Rådal

Thor's Kemiske Fabrikker

Norsk Lakseavl AS

Select Service Partner
- service med omtanke

Vi som jobber på jernbanen er stolte fordi vi også gjør en innsats for et bedre miljø.

Norsk Jernbaneforbund

Mitsubishi Motors Co

MMC Norge AS ... et selskap i Motor Gruppen
Postboks 43 Riselkka, 0516 Oslo
Kontor: Østre Akers vei 62
Telefon: 22 65 14 20
Fax: 22 64 96 99

Øvre Otta vant filmpris

Hovedrolleinnehaveren i årets beste kortfilm heter Øvre Otta, og til høsten får den kontroversielle utbyggingssaken i Oppland etter all sannsynlighet oppmerksomhet på kinoer over hele landet.

N&M Bulletin
KRISTIAN JAHRE

— Dette er kjempemessig, sier filmregissør Skule Eriksen på telefon fra Grimstad. Eriksen har nettopp mottatt Terje Vigen-prisen for en ni minutter lang filmsnutt om Øvre Otta-vassdraget under kortfilmfestivalen i Grimstad. Terje Vigen er norsk kortfilms noe mer anonyme fetter av amerikanske Oscar og norske Amanda og deles ut til beste kortfilm. Opptakene til Øvre Otta-filmen ble gjort i fjor høst, men først nå er den klar for publikum.

Radikal form

Øvre Otta-filmen en spesiell og noe uvanlig bekjentskap i kortfilmsammenheng. For det første er det en film om natur, som ikke er et veldig vanlig tema for denne uttrykksformen. For det andre har den ifølge regissøren både en radikal og tøff form. Uten å bli for nasjonalromantisk og klissete, har Skule Eriksen prøvd å skildre både det vakre og det mystiske ved vassdraget i Oppland.

— Noen vil elske filmen, andre vil hate den. Uansett vil den vekke oppmerksomhet, og det er nettopp det som er meningen - å sette søkelys på denne meget

viktige saken. Øvre Otta må for all del ikke bygges ut, sier Eriksen. Samtidig retter han en stor takk til lydmann Håkon Lammetun og fotograf Sten Holmberg som har bidratt sterkt til å gi filmen det spesielle preget.

Lanseres i Otta

Nå håper Eriksen det blir fart på lanseringen av filmen.

— Med denne prisen blir det sannsynligvis lettere å sette opp filmen hos Oslo Kinematografer til høsten.

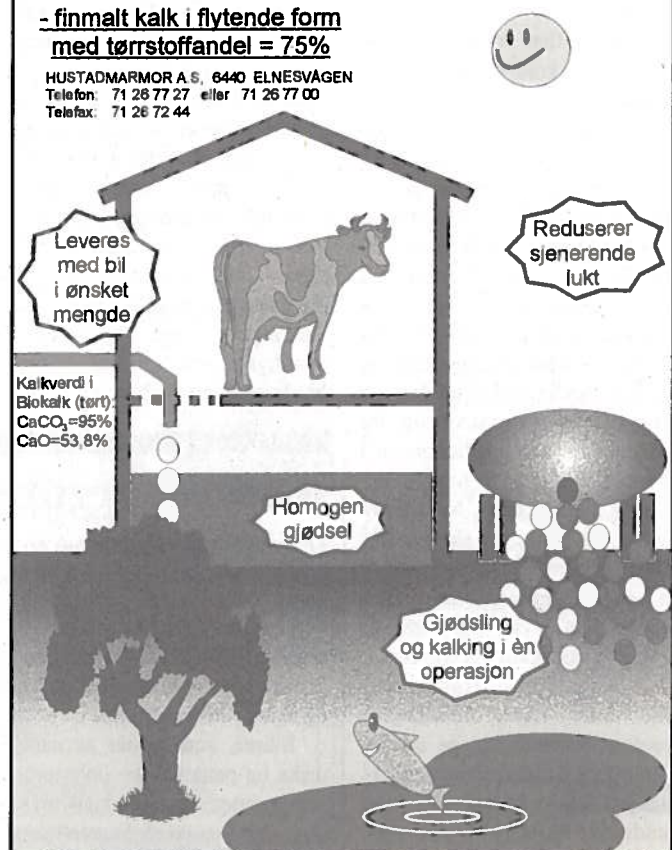
Premieren vil Eriksen forsøke å legge til Otta, som han kaller selve kamparenaen. Deretter vil han jobbe for å distribuere kortfilmen til andre kinoer i landet. Dessuten blir filmen sannsynligvis også vist for filmfolk i utlandet.

— En Terje Vigen-vinner inviteres ofte til andre festivaler for å vise sine filmer, sier Eriksen.

Biokalk 75%

- finmalt kalk i flytende form
med tørstoffandel = 75%

HUSTADMARMOR AS, 6440 ELNESVÅGEN
Telefon: 71 26 77 27 eller 71 26 77 00
Telefax: 71 26 72 44

fundia

FUNDIA PROFILER AS
Postboks 500, 8601 Mo

Glommen
Skogeierforening

Vi vil ivareta
skogens mangfold

AVFALLSBEHANDLING

Tlf: 77 84 06 55
Avfallsinnsamling og
spesialavfallsmottak.

SENJA
AVFALLSELSKAP BA
Boinhågen, 9300 Finnsnes

— Svak garanti for bedre miljø

Hvordan blir tilliten i norsk skogbruk etter at Levende Skog-prosjektet er avsluttet? Miljøbevegelsen mener skog-næringen selv sitter på svarene og utfordringene.

N&M Bulletin
KRISTIAN JAHRE

Levende Skog ble opprettet av skognæringen med støtte fra Landbruksdepartementet for tre år siden. Formålet med prosjektet var å lage et opplegg for et økologisk og økonomisk bærekraftig skogbruk som både miljøvernere, myndigheter, skogeiere og ikke minst kjøpere av skogbrukets produkter kan samles om.

Prosjektet ble startet på grunn av sterkt internasjonalt press fra miljøvernere og forbrukere om å dokumentere at norsk skogbruk blir drevet etter bærekraftige prinsipper.

Prosjektet har kostet 30 millioner kroner og ble avsluttet 1. juli.

Bred enighet

27. mars i år ble deltagerne i Levende Skogs Delprosjekt 2 enige om 25 standarder for hvordan et økologisk, økonomisk og sosialt bærekraftig skogbruk bør være. Delprosjekt 2 har bestått av representanter fra miljøside, skogeiere, industri, myndigheter, forbrukere, friluftsliv og arbeidstakere.

— Miljøbevegelsen deltok i Levende Skog for å løfte norsk skogbruk opp på et miljømessig høyere nivå. Det er det nå tilrettelagt for. Hvis det ikke skjer, er det ikke vår skyld. Ansvaret ligger nå hos næringssida, sier

Thor Midteng som har representert Naturvernforbundet i Delprosjekt 2 og det etterfølgende sertifiseringsutvalget.

Han vedgår at miljøbevegelsen har vært skeptiske til å delta ut fra muligheten for å bli brukt som miljøalibi for et opplegg som ikke blir optimalt miljømessig.

— Men det har vært viktig å bidra til et kompromiss som betyr en heving av skogbruket i forhold til dagens nivå, sier han.

Naturvernere og skogeiere er altså blitt enige om en foreløpig modell for hvordan skog skal drives. Det betyr et viktig skritt i retning av et mer miljøvennlig skogbruk.

— Bedre enn skogloven

Miljøbevegelsen er ikke i tvil om at Levende skog-standardene gir bedre skogbruk enn hvis man følger dagens gjeldende skoglov, slår Midteng fast.

— Skogloven bygger på «frihet under ansvar»-prinsippet, og det overordnede målet der er hensynet til økonomi; derunder lønnsomhet for eier og jevn tilførsel av råstoff til industrien. I Levende Skog er de økologiske hensyn blitt tillagt langt større vekt, slår Midteng fast.

Kan miste troverdighet

Likevel er det fare for at de 25 standardene ikke får like god effekt som forventet.

Det er nemlig frivillig for

Hågensen vil ha pensjoner og miljøalibi

Landsorganisasjonen (LO) og Yngve Hågensen vil binde oljefondet til pensjoner og internasjonal miljøinnsats, skriver Aktuelt Perspektiv. LO mener dette vil gi større folkelig opp-

slutning og forståelse for at det er nødvendig å utvide opp oljefondet. Ved å bruke oljepengene på internasjonal miljøinnsats vil det også skapes et bedre image av Norge i utlandet.

skogeierne hvorvidt de ønsker å følge standardene og også på hvilket nivå de ønsker et miljøsertifikat. Poenget er at standardene skal danne grunnlag for en frivillig sertifisering av skogsdriften.

Svakheten i systemet er at skogeierne selv kan velge standardnivå og sertifiseringssystem. Det vil si at de selv kan bestemme hvor høyt de vil legge lista for egen miljøvennlighet. Miljøbevegelsen mener et slikt system ikke tar godt vare på naturverdiene i skogen.

— Dermed mister også standardene og sertifiseringen mye av sin troverdighet, sier Midteng.

Krever nøytral tredjepart

For å få miljøbevegelsens videre velsignelse, er det et ufravikelig krav at selve skogbehandlingen sertifiseres.

— Det eneste troverdige systemet for dette er det inter-

nasjonale Forest Stewardship Council (FSCs), sier Midteng.

FSC's sertifiseringssystemer er laget spesielt for å oppnå en økologisk akseptabel skogforvaltning. Midteng mener det vil kreve en viss tilpasning av Levende Skog-standardene for at de skal bli godkjent av FSC, men at det arbeidet som allerede er gjort er et godt utgangspunkt.

— Først når vi kan sertifisere norsk skog etter en FSC-godkjent standard, vil det skapes tillit i internasjonal sammenheng. Mye av viten med Levende Skog faller bort når vi har utarbeidet standarder for god skogsbehandling, men ingen forpliktelser til å følge dem, sier Midteng.

N&M Bulletin har ikke lyktes å få kommentar fra hverken avtroppende prosjektleder i Levende Skog, Berit Sanness, eller Skogeierforeningens leder Nils Bøhn.

— Imponerende arbeid

— Jeg er imponert over den brede enigheten om bærekraftig skogbruk dere nordmenn har oppnådd gjennom Levende Skog. Arbeidet kan utmerket godt danne utgangspunkt for å få FSC-sertifisering, sier Timothy Synnott, leder for Forest Stewardship Council (FSC).

Synnott er imponert over den lange og grundige prosessen bak Levende Skogs kriterier for bærekraftig skogbruk. Han er også mektig imponert over den bredden av organisasjoner som har deltatt i Levende Skog. Men om standardene er gode nok, vil han ikke kommentere.

— Jeg har kun fått en rask presentasjon av opplegget. Det ser unektelig bra ut, men jeg har for snevre kunnskaper om både norsk skogbruk og innholdet i Levende Skog til å vurdere hvorvidt de er gode nok til å få FSC-status, sa FSC-sjefen til N&M Bulletin da han var i Norge for kort tid siden.

— Hva må til for å eventuelt gi ordningen FSC-godkjenning?

— For det første må definitivt flere av organisasjonene som står bak Levende Skog bli medlemmer av FSC. Det er et krav vi har. Noen tilpasninger og forbedringer i forhold til våre kriterier må sikkert gjøres. Utover det er det ikke nødvendigvis mye jobb, sier Synnott.

— Du tror altså de bakgrunnstall, registreringer, og utredninger Levende Skog har gjort kan være grundige nok FSC-godkjenning?

— Uten å være helt kjent med innholdet; ja det vil jeg tro. Dessuten har Levende Skog vært langt mer åpen og demokratisk enn liknende prosesser i andre land. Det er utvilsomt et stort pluss.

Vil redde Dødehavet

Israelere og palestinere er enige om å redde Dødehavet. Turisme, industri og overdreven vanntapping truer området.

De siste 50 årene har Dødehavet sunket med 40 meter. Og nivået fortsetter å falle. Stort forbruk av vann i elver som renner ut i Dødehavet er én årsak. Forbruk i

industrien en annen, sier leder i EcoPeace i Palestina, Ayman Rabi. Han mener at turisme også representerer en stor belastning på områdene rundt Dødehavet,

og frykter planene om å spre turismen ytterligere.

Tidligere i år var 130 delegater - isralere, jordanere og palestinere - samlet til en konferanse om Dødehavet.

Både regjeringsrepresentanter, forskere, turistindustrien og miljøorganisasjoner var representert.

På konferansen ble det enighet om at det er et stort behov for å

lage en plan som både bevarer og utvikler områdene rundt Dødehavet.

— Turistindustrien vil være en spesielt viktig partner i arbeidet med å bevare Dødehavet. Turistaktiviteten bør begrenses til områdene i nord og sør av Dødehavet, sa leder i EcoPeace Israel, Gidon Bromberg. ■

Balsfjord Kommune
- for framtida.

NorAqua

samarbeid om løsninger
Tlf.: 51 88 74 10
Faks: 51 58 42 22

Bespøk våre Internettsider
<http://www.naturforvaltning.no>

DNV

La oss avsløre noen hemmeligheter...

Det er mange som ikke er klar over at Esso er en av hovedaktørene på norsk sokkel og har vært det helt fra starten, som ikke aner at det var Esso som boret de aller første letebrønnene og som hentet opp de første literne med Nordsjøolje. Ikke det at vi har holdt det hemmelig.

Vi har bare vært så opptatte av fremtiden, av å fravriste Nordsjøen dens hemmeligheter gjennom aktiv leteboring, av å utnytte potensialene i de ressursene vi har påvist. Nå investerer vi mer enn noen gang, har større reserver enn noen gang. Esso kommer til å være en stor aktør på norsk sokkel langt inn i neste årtusen.

Besøk vår stand nr. C333 på ONS.

Der avdekker vi hemmelighetene i Utsira-høyden.

www.esso.norge.no

Operatør for Balder og Jotun